

Voorzitter: J. van Hoorn (GroenLinks)

Namens de raad: F. Folkerts (GroenLinks), E. van der Weele (PvdA), M. Martinez Doubiani (D66), J. Bosma (PvdD), J. Huisman (SP), M. Goodijk (S&S), R. van der Heide (CU), E. Armut (CDA), L. van der Laan (PvhN)

Namens het college: M. Molema (wethouder)

Namens de griffie: W. Bierman

Burgeragendering seksueel geweld

00:17:00

Voorzitter: Goedenavond, dames en heren. Welkom bij deze beeldvormende sessie over het agenderingsverzoek betreffende verwaarlozing van slachtoffers seksueel geweld. Dat is gedaan door het Comité Vrouwenstrijd. In het agenderingsverzoek zelf is een aantal punten aangegeven waarover het comité graag met u in gesprek wil. Ik zal ze kort langslopen, maar u kunt ze ook allemaal natuurlijk vinden in het betreffende agenderingsvoorstel. Het betreft het stoppen met het overmatige adviseren van bedenktijd en geef het slachtoffer gelijk de mogelijkheid om aangifte of melding te doen of bij eigen wens een week te wachten. Geef zedenzaken evenveel prioriteit als andere zaken. Werk actief samen met sociaal werkers bij het adviesgesprek. Zorg voor meer kennis omtrent de omgang met slachtoffers. Gebruik de regionale stem van de politie om het landelijke tekort aan zedenrechercheurs aan te pakken en tot slot, implementeer meer maatregelen om het in de stad veiliger te maken voor studenten. Daarover gaan wij zo dadelijk met zijn allen met elkaar in gesprek, ook over de mate waarin wij als gemeente daar actief bij kunnen dragen om deze doelen te brengen. Aan u als raad het verzoek daarin actief mee te denken, ook zeker over de punten waar wij over gaan en waar wij dus ook betrokkenheid en invloed op hebben. Zoals in de dagmail aangegeven is, is besloten om deze sessie in de vorm van een beeldvormende sessie te doen, dus het is een gesprek geworden. Dit komt omdat het agenderingsverzoek punten bevat waar wij eigenlijk niet overgaan als gemeenteraad. Toch willen wij graag het gesprek voeren met het comité, dus wij waarderen dat jullie er zijn en dat u allen er bent. Daarvoor zijn namens het comité aanwezig Pien van der Wijk, Tom Kusters en Job Heres. Ook is wethouder Molema aanwezig. Als eerst wil ik graag het comité het woord geven om een toelichting te geven op het agenderingsverzoek en daarna is er ruimte voor vragen en natuurlijk het gesprek. Ik heb begrepen dat mevrouw Van der Wijk het woord zal nemen. Gaat uw gang.

00:19:09

Mevrouw Van der Wijk (Comité Vrouwenstrijd Groningen): Dank u wel. Bedankt dat wij hier konden zijn. Wij zijn hier vandaag namens Comité Vrouwenstrijd Groningen en de burgers die onze agendering gesteund hebben om de problemen met de behandeling van slachtoffers van seksueel geweld in onze gemeente tot jullie aandacht te brengen. Comité Vrouwenstrijd is een samenwerking van meerdere politieke, jongere organisaties die zich inzetten voor de rechten en problemen die vrouwen in Groningen ervaren. Wij organiseren regelmatige acties om deze problemen te belichten, om aandacht hiervoor te vragen en om oplossingen te vinden. Een paar voorbeelden van onze vorige acties zijn de menstruatieactie waarbij wij de een burgeragendering ook hebben ingediend en menstruatieproducten

hebben verspreid in openbare gebouwen om aandacht te vragen voor menstruatiermoede. Ook hebben we meerdere protesten georganiseerd tegen geweld tegen vrouwen en zijn we daarover met de gemeente in gesprek geweest. In een artikel van de universiteit krant van begin dit jaar werd een schrijnend verhaal beschreven van een jonge vrouw die werd verkracht door een gastonderzoeker bij de RUG. Toen zij daarna aangifte ging doen, is zij naar huis gestuurd en is tegen haar gezegd dat ze maar na het weekend terug moest komen. Dat verhaal heeft voor ons op een pijnlijke manier duidelijk gemaakt dat slachtoffers van seksueel geweld niet juist worden behandeld door de politie. Toen wij verder gingen zoeken naar artikelen, maar ook naar persoonlijke verhalen van andere slachtoffers, vonden wij veel meer van dit soort verhalen. Via onze sociale media hebben we ook zelf een oproep gedaan voor de verhalen van Groningers. Wij zagen hierin dat meerdere mensen zich niet serieus genomen voelden tijdens dit informatieve gesprek, dat ieder slachtoffer moet hebben voordat ze aangifte mogen doen. Tijdens dit gesprek raadde de politie vaak herhaaldelijk af om aangifte te doen na een verkrachting, omdat het een moeilijk proces zou zijn. De politie ontmoedigde door het proces te beschrijven als lang, lastig met een kleine kans van slagen en probeerde soms zelfs het slachtoffer te overtuigen dat het niet echt verkrachting was of dat het slachtoffer maar duidelijker had moeten zijn. In de woorden van één van de mensen die contact met ons wordt opgenomen: een agent zei tijdens het gesprek "seks is een spel en misschien heeft hij je niet gehoord toen je nee zei." Slachtoffers worden hierdoor ontmoedigd en voelen zich te geïntimideerd om aangifte te doen en de verkrachter gaat vrijuit. Groningers die ons contacteerden vertelden ook dat politie regelmatig hun belofte om terug te bellen niet nakwam en dat ze daardoor weer zelf contact op moesten nemen, waarna ze vaak opnieuw werd afgeraden om aangifte te doen. Dit is eerste informatieve gesprek gebeurt volgens de politie vooral om valse aangiftes te voorkomen, maar in veel gevallen lijkt er meer aandacht te zijn voor het slachtoffer te vertellen dat valse beschuldigingen serieuze gevolgen zullen hebben dan voor daadwerkelijk helpen van slachtoffer. Nota bene is er in Nederland nog nooit grootschalig onderzoek gedaan waaruit blijkt dat valse aangiftes een probleem zouden zijn. Er is dus geen bewijs en geen reden om zo agressief aangiftes te ontmoedigen ten koste van daadwerkelijke slachtoffers van seksueel geweld. Als iemand ondanks al die ontmoediging toch aangifte wisten doen, was het resultaat daarvan vaak teleurstellend. Iemand kreeg alleen via e-mail te horen dat de zaak niet was opgepakt en daarmee was het uit. Daarom stellen wij de volgende eisen die de voorzitter net heeft opgenoemd: werk samen met de politie om het overmatig adviseren van bedenktijd tegen te gaan met maximaal een week, als het slachtoffer zelf wil wachten, waarna de politie zelf contact opneemt. Ook het actief samenwerken met sociaal werkers al bij het eerste informatieve gesprek. Ook vragen wij de gemeente voor meer kennis over de rechten en mogelijkheden en slachtoffers van seksueel geweld, zowel bij de burger als bij de politie. Ook vragen wij of ze de regionale stem van de gemeente kunnen gebruiken om het landelijk tekort aan zedenrechercheurs aan te pakken, dus om dat zedenzaken evenveel prioriteit kunnen krijgen als andere zaken. Ten slotte vragen we ook of jullie meer maatregelen willen implementeren om het in de stad veiliger te maken voor studenten. Zorg dat studenten die slachtoffer zijn geworden van seksueel geweld weten wat ze hier het beste mee kunnen doen en dat dit veilig voelt en makkelijk is. Dank u wel.

00:23:18

Voorzitter: Dank u wel voor uw bijdrage. Dan is het nu het moment aangebroken dat wij u vragen kunnen stellen en dat we met zijn allen hierover verder kunnen praten. Zijn er vanuit de raad in eerste instantie al mensen die iets willen zeggen? Mevrouw Folkerts, GroenLinks.

00:23:36

Mevrouw Folkerts: Heel erg veel dank aan het comité voor het agenderen van dit belangrijke punt. Jullie noemen een heel aantal aanbevelingen en eisen. Veel daarvan liggen bij de politie. Heel jammer dat hier niet iemand van de politie nu aanwezig is. Jullie laatste punt is wel iets wat de studentengemeenschap - jullie zijn studenten, ikzelf helaas niet meer - zou kunnen oppakken, waar wij als gemeente ook bij zouden kunnen ondersteunen. Hebben jullie zelf ideeën van hoe dat nog beter onder de aandacht gebracht zou kunnen worden bij studenten?

00:24:09

Voorzitter: Wie van jullie wil die vraag beantwoorden? Mevrouw Van der Wijk.

00:24:14

Mevrouw Van der Wijk (Comité Vrouwenstrijd Groningen): Bedankt. Bedankt voor de vraag. We hebben een paar concrete voorbeelden gevonden van campagnes tegen seksuele geweld, zoals de Ben je oké? campagne die ook al bezig is tijdens de KEI-week zoals we hebben gehoord. Dat zouden we graag doorgevoerd zien in kroegen waar veel studenten komen, dus niet alleen tijdens de KEI-week maar altijd. Er is ook een voorbeeld in Enschede van Ben je oké op straat? Daar zouden wij ook geïnteresseerd in zijn om daar meer over te horen. Daarnaast zouden we graag campagnes zien die ook gericht zijn op de daders, dus niet alleen het slachtoffer verantwoordelijkheid geven, maar ook de dader aanspreken. Ook campagnes specifiek voor jonge jongens bijvoorbeeld. Bedankt.

00:25:01

Voorzitter: Dan een vraag van mevrouw Martinez Doubiani, D66.

00:25:05

Mevrouw Martinez Doubiani: Dank u wel, voorzitter. Allereerst wil ik jullie bedanken dat dit geagendeerd is, het belangrijke thema. Het gaat ons allemaal aan, dus dankjewel daarvoor. Ik had ook nog een vervolgvraag op de vraag die hiervoor werd gesteld. We hebben het over seksueel geweld, maar wat ook voorkomt, en nog steeds helaas, is straatintimidatie. Dat gebeurt ook en dat heeft ook impact op het leven van anderen. Zien jullie dat dat op dat gebied misschien wat meer nodig is?

00:25:44

Voorzitter: De heer Kosters.

00:25:48

De heer Kosters (Comité Vrouwenstrijd Groningen): Dankjewel voor de vraag. We zijn in samenwerking met andere groepen hier in Groningen, bijvoorbeeld met mensen van Cat Calls of Groningen. Tijdens protesten hebben we wel vaker aandacht gevraagd voor straatintimidatie, maar het blijft wat ons betreft lastig om daar iets concreets van te maken, anders dan informeren en mensen oproepen om daar bewust van te zijn.

00:26:15

Mevrouw Van der Wijk (Comité Vrouwenstrijd Groningen): Wat Tom zei, maar ook de campagne van Ben je oké op straat? pakt straatintimidatie aan. Daar zien wij ook een oplossing in.

00:26:31

Voorzitter: Niet geheel mijn rol als voorzitter, maar zou je wellicht die campagnes iets kunnen toelichten wat het inhoudt.

00:26:39

Mevrouw Van der Wijk (Comité Vrouwenstrijd Groningen): Ja, natuurlijk. Bedankt. De Ben je oké? campagne is een campagne die ook tijdens de KEI-week is waar posters worden opgehangen, maar ook dat mensen bekend raken met de vraag Ben je oké? Een simpele vraag die mensen aan elkaar kunnen stellen zodat het bespreekbaar wordt. Intimidatie, seksueel geweld, al die zaken. Daar hangen vaak posters van in de kroeg of in de studentenvereniging, de plekken waar dat zich afspeelt.

00:27:12

Voorzitter: Dankjewel. Mevrouw Bosma, Partij voor de Dieren.

00:27:14

Mevrouw Bosma: Dankjewel. Ik vroeg me daarbij nog af: je ziet ook online, los van dat je echt een campagne hebt, informatievoorziening van de gemeente. Ik kijk bijvoorbeeld nu op de website van de gemeente Rotterdam en die hebben bijvoorbeeld allemaal informatie over wat je kunt doen als je iets hebt meegemaakt. Ze hebben een StopApp. Is dat ook iets waar jullie iets in missen, informatievoorziening op internet?

00:27:39

Voorzitter: Mevrouw Van der Wijk.

00:27:46

Mevrouw Van der Wijk (Comité Vrouwenstrijd Groningen): Dankjewel. Bedankt voor de vraag. Ik moet zeggen dat we daar als comité niet veel van weten, denk ik. Ik weet dat er een Centrum Seksueel Geweld is in Groningen, dus ik ga er van uit dat daar genoeg voorzieningen voor zijn. Dat zou ik niet zeker kunnen zeggen.

00:28:07

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Armut, CDA.

00:28:18

Mevrouw Armut: Dank, voorzitter. Ik kan me natuurlijk ook aansluiten bij de woorden van dank die al zijn uitgesproken. Het is niet direct een vraag aan jullie. Ik vond de vraag van net heel interessant. Wat jullie daarvoor vertelden, riep bij mij wel enigszins vragen op. De burgemeester zit hier nu niet en de politie zit hier niet. Ik vroeg mij af of het ook de bedoeling was dat er op dat verhaal soort van reflectie zou komen vanuit de gemeente van wat er al gebeurt en in hoeverre dat in de gemeente ook voorkomt, zodat we daar ook een beeld van krijgen. Misschien is dat nu te laat. Ik kijk nu een beetje naar de wethouder die er zit, maar dat is misschien ook niet helemaal eerlijk. U snapt mijn vraag.

00:29:02

Voorzitter: Die is mij helder. Ik zal u eerlijk bekennen: toen u mij met mijn telefoon zag, zat ik

iets soortgelijks te appen naar de betreffende wethouder. Als wethouder Molema het één en ander zou willen toelichten...

00:29:13

Wethouder Molema: Dat wil ik wel. We hebben onlangs in de regio een regionaal plan vastgesteld op seksueel geweld. Hij moet nog naar het college en dan komt het ook jullie kant op. Ik was er net heel snel doorheen aan het scrollen, maar daar staat in - en dat is misschien ook wel de context van de vraag rondom de aangiftes - dat slechts 10 procent van de meldingen uiteindelijk leidt tot een strafrechtelijke veroordeling. Het is ook wel heel goed om te weten dat uiteindelijk vanuit de hele strafrechtelijke keten wordt gezegd dat het heel lastig is om de oplossing richting daders in het strafrecht te vinden. Je merkt dat daar een beweging op gang komt om op een andere manier die gesprekken te voeren, dus dat daders weten wat ze gedaan hebben en wat de impact daarvan is. Het is ongelooflijk lastig om tot veroordelingen te komen. Ik kan mij voorstellen dat in die context die gesprekken worden gevoerd. U krijgt straks het plan en daar zitten meerdere thema's in. Het gaat over verdere bewustwording en taboedoorbreking, dus ook het maatschappelijke gesprek veel meer voeren met elkaar, ook zichtbaarheid en de cultuurverandering daarin. Er zit ook in een breed gedragen regionale, integrale aanpak, dus je wilt het voorkomen, je wil het ook signaleren en stoppen, want het is breder dan alleen incidenten. Er zit soms ook echt structureel geweld achter. Je wil hulp inzetten en zorgen dat het bestraffen goed geregeld wordt. Dan als laatste wil je de kennis delen. We hebben een Centrum Seksueel Geweld hier in Groningen. Dat is een landelijke organisatie die per regio actief is. Op de website kun je heel veel vinden. Daar wordt ook ongelooflijk veel gebruik van gemaakt op het moment dat er incidenten zijn of er wat aan de hand, omdat zij juist heel veel expertise hebben die zij inzetten. Wat we zien, is dat het niet genoeg is. Vandaar dat we hebben gezegd: "Het zou goed zijn om de komende jaren in de regio samen te werken aan een actieplan om te kijken of je seksueel geweld kan verminderen en ook zoveel mogelijk kan voorkomen aan alle kanten. Dat je juist ook de slachtoffers zo goed mogelijk bij kan staan met elkaar en de expertise goed kan inzetten." Een deel ligt bij de politie. Wat ik probeerde te reflecteren, is dat er echt een reden is waarom ze bepaalde gesprekken voeren. Koen heeft natuurlijk veel meer contact met de politie, die kan maar veel meer over vertellen hoe dat werkt, maar het is wel bekend dat daar strafrechtelijk echt een heel lastig traject achter zit.

00:31:36

Voorzitter: Dat leidt tot twee opmerkingen. Allereerst mevrouw Folkerts van GroenLinks en ga ik daarna naar mevrouw Martinez Doubiani. Mevrouw Folkerts.

00:31:43

Mevrouw Folkerts: Toch nog over die gesprekken. Ik begrijp heus dat sommige zaken lastig te bewijzen zijn en dat het goed is om dat van tevoren wel aan te geven. Is de wethouder het wel eens met dat er gewoon te veel signalen zijn dat die gesprekken bijna vijandig zijn, dat daar echt aan victim blaming wordt gedaan? Er zijn te veel signalen dat ook hier in Groningen die gesprekken niet goed gaan. Wat mij betreft zouden we vanuit de gemeente toch moeten proberen om daar schot in te krijgen. Daarnaast lijkt het me ook als de pakkans klein is - want dat is bij fietsendiefstal ook zo - dat het voor de cijfers toch wel prettig is als mensen niet worden weggejaagd en worden ontmoedigd om aangifte te doen, omdat we juist al die aangiftes nodig hebben om het probleem inzichtelijk te maken. V

00:32:35

Voorzitter: Wethouder.

00:32:36

Wethouder Molema: Volgens mij zijn er signalen, maar volgens mij is het dan ook goed om met de politie dat gesprek aan te gaan, zodat zij wat kunnen vertellen vanuit hun perspectief, hoe die gesprekken verlopen en daar wat over kunnen meegeven en hoe zij kijken naar de signalen die worden weergegeven en die jullie natuurlijk ook hebben gedeeld uit de media. Het is ook goed om dan in bijvoorbeeld in gesprek te gaan met het Centrum Seksueel Geweld. Die kan daar ook wat over vertellen, want zij komen natuurlijk veel slachtoffers tegen die ook het perspectief vertellen vanuit slachtoffers, hoe zij trajecten hebben we ervaren. Zodat je als raad een volledig beeld kan krijgen van wat gebeurt er op dit moment en wat zijn eventueel nog verbeteringen? Het zou mijn advies zijn om breder dat gesprek te voeren met experts die actief zijn op het thema seksueel geweld. De tweede vraag ben ik nu weer vergeten.

00:33:27

Mevrouw Folkerts: [onhoorbaar]

00:33:27

Wethouder Molema: Er zijn echt hele forse aantallen dat, ik geloof, één op de drie vrouwen ooit in hun leven met seksueel geweld te maken krijgt. Dat is bekend vanuit allerlei onderzoeken en ervaringen. De meldingen worden volgens mij ook gewoon geregistreerd. Natuurlijk, ik zou ook heel graag willen dat zoveel mogelijk aangiftes worden doorgezet en daders ook daadwerkelijk gestraft worden. Alleen ik vind het heel lastig. Dit is echt wel politie en portefeuille burgemeester hoe dit zit in relatie tot de politie.

00:34:01

Voorzitter: Dank u wel. We moeten er een klein beetje voor waken dat het gesprek ons onderling aan blijft gaan en niet het bevragen van de wethouder. *Mevrouw Martinez Doubiani, D66.*

00:34:13

Mevrouw Martinez Doubiani: Dankjewel, voorzitter. Ik had toch nog een vraagje voor de wethouder misschien als dat kan.

00:34:20

Voorzitter: Laten we de vraag eerst even afwachten.

00:34:24

Mevrouw Martinez Doubiani: Het ging over het regioplan of de wetgeving die er nu aankomt. Er komt wetgeving vanuit landelijk dat het toegankelijker zou maken om aangifte te kunnen doen in het geval dat je iets overkomt. Mijn vraag is of dat ook is meegenomen in dat regioplan, of daar ook op wordt voortgebouwd. Ik sluit me er natuurlijk bij aan om een vervolg hieraan te geven met ervaringsdeskundigen maar ook met de experts op dit gebied politie en daar het brede gesprek over te hebben. Ik zou ook wel willen meegeven dat seksueel geweld niet alleen vrouwen overkomt, maar ook een man of iemand anders kan overkomen. Dat we dat ook niet vergeten. Het gebeurt helaas.

00:35:16

Voorzitter: Ik zie vanuit mijn ooghoek dat de wethouder bereid is antwoord te geven. De wethouder.

00:35:21

Wethouder Molema: Straffen is onderdeel van het actieplan, dus dat zit erbij in. Jullie krijgen dat te zijner tijd en dan kun je het volledige plan zien. Dat is heel integraal opgesteld met verschillende thema's.

00:35:36

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van der Weele, PvdA.

00:35:40

Mevrouw Van der Weele: Dank, voorzitter. Allereerst jullie fijn dat je er bent. We hebben van tevoren ook contact gehad. Ik denk dat het ontzettend van belang is dat jullie dit agenderen of we er nou over gaan of niet. Als het gaat over onveiligheid en geweld in welke vorm dan ook gaan we er allemaal over. Formeel kun je best wel discussiëren wat bespreken we, wat moet de politie intern spreken en wat bespreken wij? Ik vind ook een beetje in dit stuk dat we de wereld bijna omdraaien. Het is heel moeilijk om aangifte te doen en het is heel moeilijk een vervolging te krijgen dus... Ik heb ook met de politie gesproken. Dat is absoluut ook een deel uit zorg en bescherming om iemand die zoiets naars heeft meegemaakt ook niet een heel ellendig lang traject door te laten maken wat misschien niet eindigt in een vervolging. Tegelijkertijd denk ik: dat doen wij dus verkeerd. Als we nou de wereld zouden omdraaien en kijken: als je zoiets overkomt in al je kwetsbaarheid, ben jij het enige uitgangspunt wat mij betreft. Of de wereld en het systeem daar nog niet op ingericht is - dat mag heel ideologisch klinken - dan nog, vind ik, als jij behoefte hebt om aangifte te doen, om duidelijk te maken, om formeel aan te geven dat je bent verkracht, aangerand of wat, heb je alle recht. Dat zou onmiddellijk moeten. Als dan het traject niet eindigt in de strafvervolging, moeten we daarvoor op straat landelijk, waar dan ook. Daar kunnen wij in de gemeenteraad niet alles aan doen, maar zo zouden we volgens mij de wereld wel moeten inrichten. Ik denk als het traject moeilijk is, moeten we niet zeggen: "Dat moet je niet doen", maar dan moeten we zeggen: "Wat heb je nodig om daardoor te komen?" Er is een hele mooie stichting in Groningen, met een heel jong meisje die vanuit haar eigen ervaring met seksueel geweld slachtoffers ondersteunt. Juist in dit stuk, juist in het stuk hoe belangrijk het is om gehoord te worden. Wat mij betreft op dat punt zou ik graag de gedachten en de wereld willen omdraaien en te kijken waar we dan uitkomen. Deze discussie gaat natuurlijk over: wat gaan we doen als het zover is? Waar wij wel over gaan in deze politiek - dat hoeft vandaag niet, maar misschien in zo een vervolgsessie - is over in wat willen wij investeren om te zorgen dat het niet meer gebeurt? Wat gaan we doen aan de echte preventie? Ik vond wat mevrouw Van der Wijk zei heel mooi van we moeten in gesprek vooral met mensen. Wij zijn er allemaal van. Hoe zorg je dat we dit kunnen voorkomen? Ik heb de cijfers nog even opgezocht en ik roep dit al jaren over huiselijk geweld, seksueel geweld. Ik denk dat er op mijn leeftijd - oma praat - weinig vrouwen zijn - ik lach erom maar het is verschrikkelijk - die niet een vorm van seksuele intimidatie of seksueel geweld heeft meegemaakt. Ik zag de cijfers en hier staat twee op de vijf meisjes. Als ik om me heen kijk en om me heen vraag, heeft eigenlijk iedereen wel een hele nare ervaring die seksueel getint is. Dat is onbestaanbaar. Los van dat ik het heel goed vind dat wij ook in deze raad dit bespreken,

zouden we echt een heel goed politiek gesprek moeten voeren van wat hebben wij ervoor over om te zorgen dat we alles inzetten om dit te voorkomen? Daar hoorde ook nog iets anders bij. De wethouder noemde het al, maar jullie ook: het maatschappelijk gesprek. Ik was met iemand van de Nachtraad op pad. Als je aangeeft van ik wil een veilige straat, juist ook voor jonge meiden, de jonge jongens, de studenten... We hebben een rondje stad gemaakt. Wat is er? Hoe veilig is het? Er waren hele mooie initiatieven. Vraag naar Angela aan de bar, de night angels. Er zijn best wel initiatieven. Daar kunnen wij als politiek agenderen. Dat hebben we ook gedaan vorig jaar. Op de één of andere manier is daar nog niet alle opvolgingen uitgeven. Daar kunnen wij ons raad - ik kijk mijn collega's even aan - best nog weer eens even bij het college voor aan de weg timmeren van let op, wij willen best nog wel wat. Dat is één. Het gaat ook over de norm. Ik zei net al: er zijn weinig vrouwen die ik ken die niet, klein of groot, zoiets dergelijks hebben meegemaakt. Toen zei zij, dat jonge meisje: "We vinden het eigenlijk normaal." Dat is heel treurig. Ze zei: "Ik loop hier in de kroeg en ik weet dat er in mijn kont geknepen wordt of in mijn borsten." Dat is wat het is. "Ik loop niet gillend en rennend onmiddellijk naar de politie of naar het barpersoneel. Het klinkt echt heel naar, maar ik weet dat het erbij hoort." Als je rondvraagt, weten wij allemaal als vrouw en sommige mannen ook: dat is wat het is. Als je niet uitkijkt, is er ook nog iemand zo'n link om tegen je te zeggen: "Ja, maar je hebt ook wel een heel diep uitgesneden decolleté." Los van opvang en los van preventie vind ik dat de politiek dit gesprek in ieder geval kan initiëren. Jullie hebben daar een enorm goede voorzet voor gegeven. Ik zou daar - wat hier ook al genoemd is - nog veel meer expertise bij willen betrekken. Ook de politie maakt keuzes, maar die hebben misschien ook inspiratie nodig of het gevoel van misschien kunnen we samen met hulpverlening nog meer. Dat gebeurt ook vanuit het Centrum Seksueel Geweld. Er zijn zoveel organisaties en instanties die hier wat in kunnen. Wij kunnen als politiek jullie stokje overnemen en daar ook echt werk van maken.

00:42:12

Voorzitter: Dankjewel. Ik kijk even richting jullie allen uiteraard, maar in het bijzonder richting het comité: dat gehoord hebben, en ook de laatste bijdrage van mevrouw Van der Weele, zijn er nog dingen waar jullie alvast op zouden willen reageren? Ga je gang.

00:42:26

De heer Kusters (Comité Vrouwenstrijd Groningen): Het punt van mevrouw Van der Weele van zojuist dat je begrijpt de reden voor het afraden van het proces is lastig, vaak leidt het tot niets, maar ik denk dat het juist ook - uit de ervaringen die we binnen hebben gekregen - heel kleinerend en heel betuttelend voelt de manier waarop dat naar slachtoffers wordt gecommuniceerd. Je zit daar al met een probleem waarvan iedereen op de hoogte is, het is haast normaal geworden, maar dan zit je daar en wordt het alsnog een beetje weggespeeld. Ik snap dat in de letter het idee is om mensen die pijn of trauma te besparen, maar blijkbaar is juist die aanpak voor heel veel mensen beschadigend en een hele nare ervaring. Daarnaast inderdaad de cijfers: tien procent komt maar tot een veroordeling. Dat is nog veel waarschijnlijk vergeleken met wanneer er meer aangifte wordt gedaan. Ik weet niet precies wie het was, maar iemand noemde al van ook het doen van de aangifte brengt het probleem beter in beeld middels de statistiek. Als er meer aangifte wordt gedaan en dat cijfer daalt van tien naar vijf procent of drie procent... Als alleen de zaken nu worden aangenomen die naar het idee van de politie de meeste slagingskansen hebben, en als de rest wordt

weggecijferd, wordt het percentage onnodig opgeblazen. Ik denk dat de realiteit nog wel eens tegen kan vallen bij die tien procent. Ik denk dat het sowieso goed is om slachtoffers de kans te geven om dat traject te doorlopen, als ze dat zelf willen en ook daarin te respecteren dat ze daarvoor kiezen en dat ze zeggen dat dat ze niet betutteld of met fluwelen handschoentjes aan moeten worden gepakt omdat iemand van de politie hen moet gaan vertellen hoe de vork in de steel zit en wat zij voor keuze moeten maken. Dankjewel.

00:44:33

Voorzitter: U bedankt. Dan kijk ik naar de aanwezigen. Mevrouw Van der Weele, PvdA.

00:44:44

Mevrouw Van der Weele: Als we toch politiek wat punten aan het verzamelen zijn waar we nog eens een verdieping op kunnen leggen: seksueel geweld of intimidatie, groot of klein, gebeurt natuurlijk. Dat weten we dat, dat. Dat zijn de voorbeelden die jullie ook mee hebben gegeven. Dat gebeurt soms door een vreemde op straat of een vriend of een docent, het voorbeeld wat je gaf. We zien dat ook seksueel geweld in relaties, een onderdeel van huiselijk geweld, een groot punt is. Daar hebben we het nog weinig over. In deze raad nog niet zo vaak. Dat is, vind ik, ook nog wel een punt wat we op de agenda mogen zetten. Wij vragen vaak naar: wordt er geslagen of dat stuk? Maar "word je wel eens verkracht in je huwelijk, in een relatie? Is er ook sprake van seksueel geweld?" is op de één of andere manier ingewikkeld punt. Ik heb bij heel veel Veilig Thuis in dit land gewerkt. De één doet het wel en de ander niet. Als je dan zegt, en jullie zeggen dat, van wij willen het probleem van seksueel geweld onder de aandacht brengen, zou ik willen voorstellen dat we ook richting geweld, in afhankelijkheidsrelaties huiselijk geweld, kijken naar het onderdeel seksueel geweld en dat we misschien ook in onze gemeente kijken... We hebben het Centrum Seksueel Geweld, we hebben Veilig Thuis. Afhankelijk van je relatie of de plek - dan ga ik even gechargeerd doen - waar je wordt aangerand of verkracht, bepaalt welk telefoonnummer je moet bellen en bepaalt ook of er voldoende expertise is. Er is wel eens door de minister geroepen dat we voor verschillende problematieken één nummer is. Ik ben daar heel huiverig voor. Dan krijgen we een nummer voor het voorkomen van femicide. Dat hadden we een tijd geleden. Dan krijgen we een nummer voor seksueel geweld breed. Nu is het ook ingewikkeld. Nu is het ook afhankelijk van dat je zelf, weer zelf als slachtoffer, moet bedenken waar je heen moet. Misschien is dat iets. Een oplossing heb ik nu niet, maar het leek me ook goed om dat nog te agenderen.

00:47:07

Voorzitter: Mevrouw Molema.

00:47:08

Wethouder Molema: Mag ik dan een suggestie doen? Wij zijn nu bezig met een actieplan huiselijk geweld, kindermishandeling, geweld tegen vrouwen, waar ook de femicide bij in zit. Die is eind deze maand klaar en komt ook jullie kant op sowieso. Het zou denk ik goed zijn om het te combineren. Wij hebben geprobeerd dat in het actieplan ook samen te voegen, waarbij we wel zeggen: "Op seksueel geweld doen we het regionaal, ook met het Centrum Seksueel Geweld." We hebben een lokale aanpak die ook extra sterk inzet. Dat is ook volgens mij het gesprek dat we eerder met de raad hebben gehad. Allebei voor de zomer krijgt u ze van ons en dan zou u in één keer met alle experts na de zomer dat gesprek

kunnen voeren van wat ontbreekt er nog wat er niet inzit of waar zitten de aandachtspunten nog?

00:47:52

Voorzitter: Mevrouw Van der Weele.

00:47:53

Mevrouw Van der Weele: Zou het ook mogelijk zijn - die suggestie horen we nu ook - om voorafgaand aan het plan van aanpak een wat bredere expertsessie met bijvoorbeeld nogmaals het comité aan tafel, de politie, Centrum Seksueel Geweld te gaan? Er zijn misschien nog meerdere organisaties.

00:48:21

Voorzitter: Mevrouw Molema.

00:48:22

Wethouder Molema: Ja, dat kan. Ik moet zeggen: bij het regionale plan is sowieso is een veldoriëntatie gedaan van waar hebben slachtoffers nou behoefte aan? Bij ons actieplan wat we nu lokaal hebben opgesteld voor de gemeente Groningen hebben we zelf ook gesprekken gevoerd met ervaringsdeskundigen, juist om ook op te halen van hebben we nou alles of missen we nog dingen? Volgens mij is het heel goed om dat gesprek heel breed te voeren en kan het actieplan en het regionale plan ook wat ideeën geven over wat wordt er al gedaan, wat zijn de aandachtspunten voor de komende tijd? Daarna kun je ook kijken of er vanuit de raad nog wensen zijn.

00:48:59

Voorzitter: Het zou dan gecombineerd en aangevuld met andere maatschappelijke partners, zoals je dat noemt, de politie een mooi resultaat zijn van wat hier door het comité is gestart, althans het gesprek, en dat we het ook op die manier steeds meer kunnen kaderen naar dat wat we gemeentelijk al doen en wat we gemeentelijk nog meer kunnen doen, en dat we dan ook samen met jullie en die betreffende partners gaan kijken van welke hiaten zijn hier nog in? Zien wij dingen over het hoofd? Zijn er nog meningen ongehoord gebleven of zijn er mensen nog niet nieuwe punten in willen brengen? Mevrouw Folkerts, GroenLinks.

00:49:37

Mevrouw Folkerts: Als we hier toch aan het brainstormen zijn over een sessie: één van de hiaten die ik vaak voel in deze discussie is: we hebben het vaak over ervaringsdeskundigen, vrouwenorganisaties, plekken waar slachtoffers heen gaan. Een daderorganisatie of mannenorganisaties zijn er natuurlijk niet. Er zit natuurlijk een deel van de oplossing in de cultuur waarin toch heteroseksuele mannen hier in Nederland worden opgevoed met een soort cultuur van Je moet vooral durven, je moet maar kijken hoever je kan gaan en je krijgt wel een keer nee te horen. Het actief vragen om consent, het praten over je gevoelens - dat zie ik ook in mijn eigen omgeving - waar heel veel mannen niet gewoon echt niet kunnen, niet mee worden opgevoed. Ik vind heel goed dat hier ook een aantal ogenschijnlijk mannen bij Comité Vrouwenstrijd zich aansluiten. Ik zou heel graag daar de vinger achter willen krijgen en op één of andere manier in gesprek kunnen gaan met jongens, met studenten, over hoe zij dit beleven en hoe zij meer onderdeel van de oplossing kunnen worden en elkaar ook een beetje kunnen opvoeden en aanspreken.

00:50:56

Voorzitter: Dank u wel. Zijn er mensen die daarop willen reageren? Mevrouw Van der Heide, ChristenUnie.

00:51:00

Mevrouw Van der Heide: Dank u wel. Ik wil hier niet per se op reageren, maar mag ik ook een nieuw punt aansnijden?

00:51:06

Voorzitter: Dat mag uiteraard. Ik zag volgens mij andere mensen wel met de hand omhoog op dit punt of waren dat ook andere punten? Mevrouw Martinez Doubiani.

00:51:15

Mevrouw Martinez Doubiani: Dankjewel, voorzitter. Ik denk dat ik me daarbij aansluit. Ik denk dat het ook belangrijk is bij zo een technische sessie, hoe wij dat dan noemen, beeldvormende sessie, onderwijs ook aansluit, educatie. Ik denk dat het daar ook wel echt begint en niet bij studenten, maar echt vanaf veel eerder, jongs af aan. Dat het niet oké is om je zo tegenover een ander te gedragen of noem maar op. Ik denk dat het misschien handig is om ook hen erbij te hebben.

00:51:52

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van der Heide, ChristenUnie.

00:51:56

Mevrouw Van der Heide: Dank u wel. Het sluit wel deels aan bij wat er zojuist is gezegd. Toevallig afgelopen maandag spraken wij als fractie met een aantal studenten en toen ging het over sociale veiligheid. Zoals jullie ook aangeven, is het natuurlijk onder studenten ook een groot onderwerp. Zij gaven aan dat zij een korte tijd geleden een inlichting hadden gehad van vanuit de GGD, dat ging over sociale veiligheid en wat zij als bestuur bijvoorbeeld konden doen binnen hun studentenvereniging en ook met meldingen en vooral ook met daders, wat net ook werd aangegeven. Dat kan soms heel moeilijk kan zijn. Wat doe je met de dader? Waar verwijst je het slachtoffer naar door? Dat is één punt. Spreek vervolgens de dader aan en wat kun je daarmee doen binnen een studentenclub? Ik vroeg me af of we als gemeente kunnen blijven faciliteren dat studenten de bestuurder misschien van studentenvereniging of studieverenigingen, de vertrouwenspersonen, actief voorlichting kunnen geven vanuit de GGD bijvoorbeeld over sociale veiligheid, wat seksuele intimidatie is en wat je kunt doen met de daders en met de slachtoffers. Ik vroeg me daarbij af wat jullie idee daarover is en misschien vanuit de wethouder. Misschien kunnen we daar al iets mee.

00:53:25

Voorzitter: Mevrouw Van der Wijk.

00:53:30

Mevrouw Van der Wijk (Comité Vrouwenstrijd Groningen): Dank u wel voor de vraag. Ik vind het een goede vraag. Ik heb zelf nog nooit het perspectief van wat doe je met de dader zo voor me gezien. Ik weet wel bij de studentenverenigingen waar ik wel eens kom dat daar in de wc's van die posters hangen van vraag om een glas melk als er iets is. Ik denk dat het vooral goed is dat het bespreekbaar kan worden. Ik zou zelf niet zo goed meteen kunnen

zeggen hoe dat opgelost kan worden, maar ik vind het goed als daar wel een punt voor zou kunnen zijn, waar die besturen ook naartoe kunnen. Dankjewel.

00:54:13

Voorzitter: U bedankt. De heer Huisman, SP.

00:54:18

De heer Huisman: Ik ben hartstikke blij met jullie agendering vandaag. Eén ding valt me wel op in het gesprek: we hebben er steeds over het uitgaansleven. Mevrouw Van der Weele geeft daarbij ook huiselijk geweld aan. Ik mis in dit verband ook bijvoorbeeld gewoon het geweld, het grensoverschrijdend gedrag op de werkvloer en dat soort dingen. Dat hoor ik in dit gesprek niet terugkomen. Dat zou ik ook erbij geagendeerd willen hebben, dus nog breder maken dan alleen door mevrouw Van der Weele is gedaan.

00:54:59

De heer Kosters (Comité Vrouwenstrijd Groningen): Daar wil ik me graag bij aansluiten. Ik hoor het ook studentenverenigingen et cetera, maar betrek de vakbonden erbij. Wanneer het hebben over studentenverenigingen, ook op onderwijsinstellingen waar niet het verenigingsleven zo groot is. Ga met de lerarenbond in gesprek. Het is inderdaad belangrijk dat we niet doen alsof dit alleen een probleem is waar studenten last van hebben. Dit is een probleem van iedereen. Ik vind het belangrijk om dat in het zicht te houden. Bedankt daarvoor.

00:55:32

Voorzitter: De heer Van der Laan.

00:55:32

De heer Van der Laan: Dank, voorzitter. Ook jullie bedankt voor jullie komst. Ik moet zeggen: het heeft in onze fractie best wel wat losgemaakt. Zo vaak praat je daar niet over realiseer ik mij dan als fractievoorzitter. Het is inderdaad een heel breed onderwerp. Mijn overbuurman begon er net ook al over. Het is natuurlijk veel breder dan het uitgaansgebeuren van studenten. Wij zouden ook graag wel de kant van de politie willen horen. Waarom is het nu zoals het is? Hoe gaat het in praktijk? Waarom is er gekozen voor de huidige aanpak? Zien zij zelf tekortkomingen? Dan krijg je toch een wat nog breder perspectief dan van één kant. Tot zover.

00:56:31

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van der Wijk.

00:56:36

Mevrouw Van der Wijk (Comité Vrouwenstrijd Groningen): Dank u wel voor uw woorden. Wij hadden een document van 2019 gevonden toen er door D66 in deze gemeente vragen werden gesteld over hetzelfde onderwerp. Er is toen gezegd door de politie dat deze bedenktijd en het informatieve gesprek door twee zaken werd aangeraden: vanwege incest, vanwege dat slachtoffers misschien niet altijd aangifte willen doen, dus - wat eerder werd genoemd - dat het een moeilijk proces is, maar ook dat direct aangifte doen soms niet mogelijk was door planning, dus door een tekort aan zedenrechercheurs wat natuurlijk misschien niet reflectief is van de huidige situatie. Ik wil het toch wel zeggen. Dank u wel.

00:57:25

Voorzitter: U bedankt. De heer Kusters.

00:57:26

De heer Kusters (Comité Vrouwenstrijd Groningen): Om in te haken op verschillende redenen om geen bijvoorbeeld geen aangifte te doen: ik denk dat we ook economische afhankelijkheid binnen een relatie niet uit het oog moeten verliezen. Dat werd eerder al genoemd. Om de link te leggen met huiselijk geweld denk ik dat het heel belangrijk is dat we dat ook expliciet doen. Als je niet uit zo een situatie weg kan, als je geen aangifte kan doen omdat je afhankelijk bent van iemand, mag dat natuurlijk geen reden zijn om het te laten.

00:58:01

Voorzitter: Helder. Dan kijk ik of er mensen zijn die nog iets willen bijdragen. Mevrouw Molema.

00:58:12

Wethouder Molema: Ik zat net even te denken, want ik hoor allemaal wensen van een vervolgsessie voorbijkomen. Dat is heel erg mooi. Ook terecht. Laten we wel wezen: we willen gewoon dat iedereen veilig is. Of het nou thuis is, op straat, in de kroeg, op het werk, op school, dat maakt niet uit. Iedereen moet gewoon veilig kunnen zijn. Volgens mij werken we daar met elkaar ook heel hard aan om dat te realiseren en is het ook heel goed om met de partners dat gesprek te voeren. Wat we zouden kunnen doen - en dat doen we ook op andere thema's - is dat we in de raad vragen van zijn er mensen die mee willen denken in de voorbereiding op een bijeenkomst? Dan kan een ambtenaar dat organiseren met de verschillende partners. Ik zou die uitnodiging willen doen zodat we ook zeker weten dat we dan een bijeenkomst hebben die voldoet aan de behoefte van de raad en dat we dat goed kunnen organiseren. Volgens mij hebben we hem dan ook mooi afgerond vanavond in een concrete vervolgspraak.

00:59:06

Voorzitter: U neemt me de woorden uit de mond. Dat was ik net ondertussen aan het uitschrijven. Er is zeker op jullie initiatieven, dan kijk ik in het bijzonder naar jullie, best wel een gesprek tot stand gekomen, waarbij je tegelijkertijd ziet hoe belangrijk onderwerp het is, maar ook hoe moeilijk bespreekbaar is, en dat het uiteindelijk ook echt heel erg veel domeinen raakt en ook lastig is om te pinpointen waar we nou exact over gaan. Ik merkte ook de grote behoefte om dit breder te trekken en om ook echt te kijken met de maatschappelijke partners, politie, regio actieplan om dit nogmaals eens te agenderen. Dan ook omdat het een wens is vanuit de raad dat niet neer te leggen bij onze interne agendacommissie, ofwel de griffie, maar in samenwerking met jullie natuurlijk dit vanuit de raad te trekken door enkele mensen die zich daar vanuit de raad graag voor in willen zetten. Dat hoeft niet op dit moment aangegeven te worden. Denk er even over na, maar laat het wel even weten. Ik hoorde dat wel, maar dat was niet via de microfoon, dus ik hoef daar ook niet op te reageren. Ik wil jullie nogmaals bedanken voor het onder de aandacht brengen van dit onderwerp. Mochten jullie daar behoefte aan hebben, zou ik jullie ook tot slot het woord willen geven. Mevrouw Van der Wijk.

01:00:30

Mevrouw Van der Wijk (Comité Vrouwenstrijd Groningen): Bedankt. Bedankt aan jullie

allemaal dat jullie ook hier nog zoveel over wilden zeggen en dat we hier een goed gesprek over konden hebben en dat hier ook nog een vervolg op komt. Bedankt.

01:00:43

Voorzitter: Dat lijkt mij een passende afsluiting voor deze avond. Bedank ik jullie allemaal voor jullie inbreng en jullie tijd, met name jullie, en wens ik jullie een fijne avond!